

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“ — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 841.652. TELEFON štov. 1157.

Politično društvo „Edinost“

sklicuje nastopne

volilne shode:

v soboto dne 17. t. m.:

v Lonjerju ob 7. in pol uri zvečer v „Konsumnem društvu“.

v nedeljo dne 18. t. m. pa:

v Bazovici ob 11. uri popoldne v prostorih g. Josipa Urbančiča;

v Rocolu „pri lovcu“ (Jurju Grdolu) ob 3. uri popoldne;

v Trebčah v gostilni „Gospodar. društva“ ob 1. uri popoldne;

v Gropadi ob 4. uri popoldne (lokal se še le priobči);

na Proseku ob 1. uri popoldne (lokal se še le priobči);

v sv. Križu popoldne (lokal in ura se še le priobči);

v Barkovljah v „Narodnem domu“ ob 4. uri popoldne;

v ponedeljek dne 19. t. m.:

na Opčinah in pri sv. Ivanu. (Čas in prostor za ta dva shode se priobči pravočasno.

ODBOR

političnega društva „Edinost“.

C. k. namestništvu v Trstu.

(Dopis z Goriškega).

Kakor se še dobro spominja sleherni kmet, je bila pri nas v letu 1904. tako huda suša, da nam je uničila vse poljske pridelke. Marsikateri kmet je moral vsled tega prodati svojo živino, ker je ni imel s čem krmiti, ali pa se je moral zadovoljiti, da je živino prehranil, ali za prodano drugo nakupil.

Radi te elementarne neizgode so bila županstva že v jeseni 1904. uročila na dotičnih okrajnih glavarstvih prošnje za podporo siromašnemu kmetu v tem žalostnem stanju, v katero je bil zašel brez vsake lastne krivde.

Stari pregovor pravi: „kdor hitro da, dvakrat da“ — ali naše oblasti menda ne cenijo mnogo te zlate resnice. Kajti, mesto da bi se bila podpora hitro dovolila in razdelila, je c. k. okrajno glavarstvo v Sežani z odlokom od 17. marca 1905. št. 3511 obvestilo županstva, da je visoko c. k. ministerstvo dovolilo za vse Primorje 20000 K podpore kmetovalcem, ki so v takem položaju, da ne morejo prehraniti vse živine do prihodnje košnje. Županstvo nas je takoj obvestilo o tem z razglasom od dne 22. marca in smo že 10. aprila 1905. vložili na ta istem prošnje za nekoliko podpore. Ali že v treh dneh smo dobili prošnje vrnjene, češ, da niso prav se-

stavljene in ne prav opremljene s kolekovanimi prilogami — s saldiranimi računi v dokaz, da smo nakupljeno seno, slamo in drugo krmo plačali in vrnino poravnali. Vsi mi, ki smo na Kranjskem nakupili krmo, smo morali po ves dan in nekateri tudi po dva dni izgubljati čas, da smo si na Pivki, v Št. Petru in po drugih vaseh okoli Št. Petra, na 6—7 ur daljave, preskrbeli dotične kolekovane račune po vzorcih, izdanih po c. k. okrajnem glavarstvu.

Te nove prošnje s kolekovanimi in saldiranimi računi so morale biti — po ukazu c. k. okrajnega glavarstva — do 19. aprila 1905. zopet predložene tej oblasti, kar se je točno zgodilo. Nu sedaj smo pričakovali z vso gotovostjo, da dobimo vsaj nekoliko podpore. Ali mineval je mesec za mesecem, minolo je leto, minoli sta 2 leti, odkar nas je bila pritisnila toli huda suša in žnja huda nadloga, podpore pa le noče biti in tudi ne nikakega odgovora na naše prošnje, tako, da nič ne vemo, ali dobimo kaj, ali ne dobimo nič? Ali pa nam bodo morda v „podporo“ tisti troški in tisti izgubljeni čas za pisarje in koleke na saldirane račune?!

Če pa morda misli visoka c. k. vlada, da more prezreti ravno nas slovenske kmetosirmake, potem pa jo že moramo ponižno vprašati: kdo nam povrne troške za saldirane račune in nas odškoduje za izgubo časa?!

To pa vendar ne gre, da bi morali — mesto da bi dobili podpore — še troške nositi, ki so iznašali najmanj po 10 kron za vsakega posamičnika.

Prosimo torej to c. k. namestništvo, naj blagovoli naše prošnje rešiti, da bomo vsaj vedeli pri čem da smo in da bomo eventualno mogli ukreniti še drugih korakov na druge strani.

(Sledi 24 podpisov.)

Avstrijska poslanska zbornica.

(Brzobjavno poročilo).

Prvo čitanje načrta volilne reforme. Govor ministerskega predsednika barona Gautscha.

Dunaj 14. Ministerski predsed. baron Gautsch izjavlja, da so vsi govorniki pripoznali potrebo volilne reforme in so odobraval temeljno idejo vladne predloge. Odgovarjajoč na razne trditve tekmo razprave je rekel baron Gautsch, da se pred vsem očita vladi, da povspešuje demagogijo. V resnici pa je politična vzgoja mas najbolj bojno sredstvo proti demagogiji. Za tem ciljem stremi vlada. Poslanec Grabmayer je imenoval ministerskega predsednika protektorja socijalistov in mu je očital, da na vse načine pod-

pira radikalne stranke. Ta obtožba je v protislovju z očitanjem, ki se izgovarja v isti sapi, da vlada ni še dala splošne direktne volilne pravice in da ni dala volilne pravice ženskam in vojakom v aktivni službi. Govornik je hvaležen posl. Grabmayeru, da se je izrekel za volilno reformo na podlagi splošne direktne, ali pravično stopnjevanje volilne pravice. Govornik obžaluje pa, da posl. Grabmayer ni ob enem povedal, kako si misli to pravično stopnjevanje vol. pravico! (Odobranje). Kar se tiče izjave posl. Silva Tarouca za volilno reformo na podlagi združne organizacije, ne vidi ministerski predsednik za sedaj nobenega sredstva, da bi vse organizacije zadobile zastopstvo v parlamentu in se boji, da bi prišli do neke vrste zastopstva stanov, v katerem bi prišli do izraza interesi stanov, ne pa državna misel, kar bi postavilo ustavo na bolj labilno podlago, nego, ako se ista postavi na skupnost in jednotnost volilcev. Ministerski predsednik se postavlja po robu očitanju, češ, da volilna reforma zapira konservativnim elementom vhod v parlament in da odpira vrata radikalnim elementom. Le en pogled na elemente s splošno volilno pravico ovržava to trditev. Razdelitev volilnih okrožij v vladni predlogi dokazuje, da radikalni elementi niso udušili konservativnih. Od napovedane spremembe ustave v smislu skrajšanja kompetence državnega zbora v narodnih stvarih, se boji ministerski predsednik, da bi imel narodni boj potem mesto enega mnogo torišč, kjer bi bilo posredovanje težavnejše, nego v državnem zboru. Vladna predloga pomenja nasproti temu energičnejši in gotovejši izhod ustave, kakor tudi veliko naravnejši razvoj v smislu napredka, nego pa nevaren poskus vezanja volilne pravice s stanovsko organizacijo in istodobne spremembe ustave. Nasproti očitanju, da je bila volilna reforma predložena le v interesu socijalnih demokratov, naglašja ministerski predsednik, da uradniška vlada pred vsem zato nastopa za kako zakonodajno delo, ker je smatra za dobro in ker se nadeja, da doseže kake koristi v interesu države. Ministerski predsednik naglašja, da so vsi konservativni elementi državnega zbora povspeševali zakonodajo v varstvo delavcev, ne da bi komu prihajalo na misel, da bi očital konservativcem, da so te postulate podpirali le zato, da bi prišli v tesneje stike s socijalnimi demokrati. Ministerski predsednik naglašja izrecno, da vlada nima nikakih zvez s socijalnodemokratsko stranko (Ironičen smeh). Smejajte se, ali pa ne! Bolje bi bilo in dostojnejše resnih politikov, ako bi to, kar trdijo, tudi utemeljili. Kdor pozna ministerskega predsednika, ve, da ni v nikakih zvezah s to stranko in da je velik prepad

med njegovimi in med nazori te stranke. (Mejklici) Nasproti očitanju posl. Dzieduszyckiego, da volilna reforma predstavlja Nenemce kakor inferijorneje, se sklicuje ministerski predsednik na to, da volilna reforma, ki pomnožuje mandate slovanskih plemen, ne more pomenjati kričeče krivice za nemške narode. Kar se dostaja razmerja agrarnega prebivalstva nasproti volilni predlogi, je vlada po kolikor le možnem ločenju mest in dežele podala dokaz, da se je potrudila, da zagotovi državo vzdržujočim elementom kolikor le možno izdatno zastopstvo. Glede števila mandatov bo vlada pripravljena podpirati pravičen kompromis.

Preidši k včerajšnjim izvajanjem posl. Pergelta, naglašja ministerski predsednik, da sprememba v številu mandatov med Nemci in Slovani ne izhaja od tega, da bi se dajalo prednost eni narodnosti, ampak je to po naravi vprašanje narodnega obkroženja. Ta sprememba tvori torej vprašanje principa, ki je združen z bitstvenimi koristmi za Nemce, kajti posestno stanje, določeno Nemcem v volilni predlogi, je zagotovljeno istim proti vsem političnim eventualnostim. (Mejklici vsenemcev). Sicer pa razdelitev mandatov ni še dovršeno dejstvo. Vlada bo rada pripravljena, da po možnosti ustreže opravičenim željam Nemcev.

Na to je prešel ministerski predsednik k izvajanjem posl. Mengerja, ki je naglašal potrebo narodnega sporazumljenja. Baron Gautsch je pripomnil, da se temu cilju morajo posvetiti vse sile in vlada stori vse možno, da gladi to za vso Avstrijo velevažno pot in da podpira misel, ki navdaja srce vsacega prijatelja domovine.

Ministerski predsednik je nadaljeval: Poleg bojazni, ki je ministerskemu predsedniku skoraj nerazumljiva, češ, kakor da bi bila katoliška cerkev v skoraj izključno katoliški državi kakor je Avstrija v nevarnosti, se je izrazilo tudi bojazen, da bo prihodnja zbornica dosedanji zavezni politiki manje prijazna, nego je bila to doslej. Temu nasproti izjavlja ministerski predsednik, da korenini ta politika tako globoko v potrebi po miru med narodi in v skupnih interesih zveznih narodov, da se ni bati spremembe parlamentarnih razmer. Vrh tega ne bo v bodočem parlamentu nobene narodnojednotne večine, marveč le večina, sestavljena iz več skupin, ki ne bo, naj si bo ista kakor si hoče, proti državni politiki in državnim interesom.

Ministerski predsednik je naglašal, da če obstoja o potrebi volilne reforme sloga, če je zbornica prepričana, da se ni možno več povrniti k stari volilni pravici, če torej ne obstojajo več kvalitetne, ampak le kvantitetne raz-

ga sprovedl pod roko do velikega naslonjača.

— Da, da, miru mi treba... ali že sem miren... vidiš, da se miren... je stokal škof, ko se je spuščal v naslonjač.

— Poslal sem po Gončinko, je začel Grga zopet, stoječi poleg škofa — da ti prinese napitka, ki pomore tvojemu gospodstvu.

— Samo da pride! ... je šepetal škof in je zapiral očesi zbog slabosti... prav slab sem...

In spustil je glavo na prsa, kakor da ga je spanec zmogel.

Grga je motril škofa od strani in s prezirljivim sožaljem.

— Kaj ti pomaga vse tvoje užago — je rekel sam pri sebi — ko ga ne uživaš — ko ga ne znaš, ne moreš uživati...

— Ali si tu?... je odprl škof zopet očesi... pazi na me, čuvaj me... mogli bi me prijeti... umoriti...

In glava mu je zopet klonila na prsa. Globoko dihanje, ki je tu pa tam prehajalo v močno smrčanje, je bilo znamenje, da je škof zaspal.

Sedaj so se odprla glavna vrata in na vratih se je pojavila prikazen čarodejnice Drage Gončinke...

(Pride še.)

P O D L I S T E K.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C. — Š.

— Ti... ti si jih odpravil! — je zakričal škof razježeno ter kazal s kazalcem v podbana.

— Da, gospod škof, je odgovoril podban mirno ali krepko. Ali nisi malo prej čul iz pisma, da Ti kralj prepoveduje taka nasilja.

— Nasilja! se je zasmel škof Ivan jeznim krotom. Nasilja imenujete vi moje pravice, svobosčine, ki so mi jih podelili kraljevi predniki.

— To se pokaže v preiskavi, ki jo odredim jaz takoj! je pretrgal podban škofovo besedo — mej tem pa svetujem tvojemu gospodstvu, da se pokori kraljevi zapovedi, ker bi sicer — ako bi se ukljub kraljevi volji nadaljevali napadi na svobodne grške župane — banska vojska imela opraviti s teboj.

— Ti mi groziš kakor puntarju... kdo te pooblašča v to? je siknil škof v jezi.

— Kraljevo sporočilo... je rekel podban mirno. Več ti nimam povedati. Rekši to se je podban poklonil škofu in odšel hitro iz sohe.

— V isti hip se je pojavil župan Grga na strankarskih vratih.

— Si-li čul?... je zapiskal škof v besni jezi, opazivši svojega župana — ali si čul, Grga?... Grozijo mi... ponižujejo me... uničijo me hočejo.

— Da, da!... zarotili so se proti tebi, prečastni gospod! je pripomnil Grga zvito.

— Naj, naj! je dahnil škof. — Ali jaz jih zdrobim, pogazim... Kje so moji ljudje?

— Doli so, tvoja milost.

— A ti poteci... vzemi jih seboj, kolikor potrebuješ... in...

— Zapoveduješ gospod škof?...

— Podbana mi primi... da! Tomo podbana, in v temnico ga vrzi... Si-li čul? je kričal škof, udarjajoči z nogo ob tla.

— Tvoja milost ne uvideva v ta hip, da bi bila to nevarna stvar! je pripomnil Grga.

like, se ne bo več nikdo čutil močnega dovolj, da prevzame odgovornost, ako ta velika politična reforma izpade. (Pritrjevanje). Vlada bo v interesu nadvladanja še obstoječih težkoč, držala strankam odprta vrata do kompromisov, v danih trenutkih nastopi eventuelno sama s predlogami, ki bodo jemale ozir na izražene želje in bojzani strank (Mejklci) in ki bodo pripravne, da na pravični podlagi izjednajo razne zahteve. Do take posredovalne vloge se smatra vlada tim bolj poklicano, ker je mnogo lažje na tem, da ne vzbudi v nobeni stranki britkega čustva, da se ista na ustvaritvi avstrijske volilne reforme ni zamogla aktivno udeležiti. Ministrski predsednik je tudi izključil bojazen, da se vsled volilne reforme država oslabi ter je pokazal nasprotni uspeh v drugih državah, izjavivši, da zamore pač, naslanjaje se na zgodovinsko izkustvo, zatrditi, da je doslej vsak razširjenje javnih pravic imelo za posledice povišanje samozvesti in moči narodov. Zato ne vidi strahov tozadevnih prorokovanj. V novi volilni reformi ne vidi nikakega oslabljenja Avstrije, pač pa vidi milijone, ki so bili doslej nezadovoljni, in ki se odslej tim tesneje združijo z interesi domovine. (Pohvala).

Pred menoj vidim avstrijski parlament, na podlagi enake pravice na novo osnovan, oborožen proti viharjem bodočnosti, in zato zamorem mirno reči, da kdor glasuje za novo volilno reformo, ta glasuje za preosnovanje naših parlamentarnih ustanov. (Hrupni mejklci posl. Steina, ki je bil ponovno pozvan na red. Živahna pohvala in ploskanje).

Posl. Ryba, Schrafl, Beurle in Daszynski so govorili za predlogo. Posl. Beurle je izrazil nado, da se razdelitev volilnega okrožja spremeni tako, da bo primerno položaju Nemcev.

Posl. Daszynski je dejal, da niso socijalni demokratje v nikaki zvezi z vlado; isti ne podpirajo vlade, marveč pravično stvar, kijo ista zastopa.

Govornik je naglašal, da so socijalni demokratje nacionalisti v pravem pomenu besede, ker zastopajo že nad desetletje narodno in suvereno neodvisnost vsacega naroda, in so se tudi pred 10 leti potezali za neodvisnost narodnosti. Govornik je ostro napadal poljski klub.

Posl. Klofač je kritiziral predlogo, ki ne odgovarja zahtevam, ki se jih zahteva od zares splošne in enake volilne pravice. Govornik je proti enoletnemu nastanjenju, ki je provokacija delavstva, izlasti češkega, ter je polemiziral proti dr. Adlerju. Govornik je zagovarjal volilno pravico žensk. Nato je bila razprava prekinjena.

Finančni minister je predložil zakonski načrt glede povišanja pokojnin vdov in sirot starega stila.

Prihodnja seja jutri.

Dunaj 14. Med došlimi vlogami današnje seje poslanske zbornice se nahaja tudi interpelacija posl. Morseya, Skeneja, Vukovića, Doberniga, Maštálke, Daszynskega in tovarišev na ministerskega predsednika. Interpelantje navajajo, da se je, kakor se sliši, neki privatni stavbeni družbi prodalo zemljišča, na katerih se nahajajo takozvana poslopja pomorskega arzenala. A ta zemljišča so neobhodno potrebna za dogradnjo pristanišča in železniških stavb. Interpelantje vprašajo, so li te vesti resnične in kateri vzroki da so nagnili vlado, da je v to prodajo privolila in hoče li ministerski predsednik za slučaj, da ni prodaja še sklenjena, storiti potrebne korake, da se omenjena prodaja ne izvrši.

Volilna reforma in Italijani.

Za Verzeugnassijem Bennati.

Predvčerajšnjim se je oglasil za besedo o prvem čitanju volilne reforme v parlamentu na Dunaju poslanec V. kurije istrske, g. dr. Bennati. In jahal je istega konja kakor Verzeugnassi: trdil je, da dela vlada Italijanom istrskim hudo krivico, ker mandate istrske razdelja po aritmetičnem kalkulu, mesto da bi upoštevala kulturo, zgodovinsko važnost in zgodovinske pravice, etnično-narodne ozire italijanskega življa v Istri.

G. Bennati ju odgovarjamo kakor smo Verzeugnassiju: število Slovanov v Istri je realno pozitivno dejstvo, kar pa gospoda Italijani servirajo v zbornici na Dunaju kakor argumente v podkrepljenje svojih zahtev, to so fikcije, to je falzifikacija, to so dejstva, ki ne obstoje! Izlasti s tisto svojo „kulturo“, naj bi nas enkrat pustili na miru in naj bi ne molestirali sveta s tako farbarijo! Ali hoče čuti g. Bennati? Da, ljudstvo v Istri je za-

ostalo kulturno, to je res. A ni zaostalo samo slovansko, ampak zaostalo je tudi italijansko. Treba le pogledati v tista njihova „mesta“, s katerimi se Bennati toliko ponaša!! Tam so večinoma — pogled le Rovinj — uprav srednjeveški odnosi, ki morejo biti le posledica popolni stagnaciji v kulturnem razvoju!! Državni uradniki, ki so navajeni na količjak — evropsko življenje, se kar rokami in nogami branijo teh mest in občutijo premeščenje tjakaj kakor prognanstvo! In dejstvo je, da po mestecih in večih krajih vztočne Istre, kjer prevladuje slovansko življenje, vladajo neprimerno bolj civilizirani odnosi, nego po — gnezdih g. Bennati. Kolik razloček je v tem pogledu med kakim Volovskim, Kastvom itd., ali pa Rovinjem!!

In če so široki sloji v Istri — italijanski in slovanski brez razlike — zaostali kulturno, potem pa naj nam g. Bennati izvoli odgovoriti: kateri narodnosti pripadajo tisti mogotci, ki imajo upravo javnega šolstva v Istri od nekdaj in še danes v svojih rokah?! Kdo ovira razvoj ljudskega šolstva izlasti med slovanskim prebivalstvom?! Kdo je tisti sovražnik, proti kateremu treba voditi boj za vsako enorazrednico na deželi?! Kdo zapira ljudstvu šolska vrata, kdo mu zagaja pot do kulture?! Najtesnejši somišljeniki in zavezniki so to — gospodu Bennati: nositelji takozvane italijanske kulture. Ti so, ki faktično ubijajo kulturo! Mari naj bo tudi to titel, pod katerim naj se jim določi še nekoliko privilegiranih mandatov?!

Poleg faktične slovanske številne večine v Istri, govori ravno ozir na potrebo povzdige kulturnega stanja širokih slojev za to, da se odvzame preobilica politične moči tisti klikli, v katere imenu slika v parlamentu na Dunaju Potemkinove vasi — g. nezastopnik V. kurije istrske, poslanec Bennati! (Pride še).

Dogodki na Ogrskem.

Kakor piše budimpeštanski list „Magyar Hirlap“, se ima vprašanje zaradi splošnih državnoborskih volitev odločiti do 11. aprila. Ako vlada do tega dne ne razpiše novih volitev, se tudi državni zbor ne bo mogel sestati v zakonito določenem roku. Vlada se ni še odločila, ali v tem času poda vladarju predlog za sklicanje državnega zbora. V resnih krogih se sicer govori, da skliče vladar novi državni zbor na dan 7. maja t. l.

Maročanska konferenca.

Sedanjo stagnacijo v pogajanjih na konferenci v Algeirasu je pripisovati, kakor javljajo iz Berolina, edino le sedanji ministerski krizi na Francoskim. Francoski delegat se sedaj očitno noče posluževati pooblastil danih mu od odstopivšega ministerskega predsednika in ministra za vnanje stvari Rouviera; novi minister za vnanje stvari Bourgeois pa še ni mogel dati direktive.

Dogodki na Ruskem.

Gibanje Marianitov v Rusko-Poljski.

Kakor poročajo iz Varšave se je podala v Petrograd deputacija Marianitov — in sicer pod vodstvom več duhovnikov. — Deputacija, sestoječa iz moških in ženskih, hoče izposlovati, da se na podlagi carskega tolerančnega patenta pripozna nova sekta Marianitov in da se jej podeli enakopravnost z drugimi ruskimi veroizpovedanji.

Poročnik Schmid bo pomiloščen.

Kakor javljajo iz Petrograda, je ministerski predsednik Witte vsprejel sestro na smrt obsojenega poročnika Schmidta. Govori se, da bo poročnik pomiloščen.

Domače vesti.

Volilec III. mestnega volilnega razreda. Dne 15. in 16. t. m. od 8. ure zjutraj do 4. ure popoldne se bo vršila volitev za III. mestni razred. V tem razredu se bo bil hud boj med sedaj vladajočo, mej novo ljudsko in mej socijalno-demokratsko stranko, katere vse postavijo vsaka svoje kandidate. Ker mej opozicijskimi strankami ni prišlo do kompromisa, se podpisano politično društvo v smislu resolucije, sklenjene na shodu volilcev z dne 9. t. m. ne udeležijo volilnega boja. Priporočila pa volilec III. mestnega razreda, da se udeležijo volitev ter da pomagajo pomnožiti število opozicijskih

volilcev glasuj po svojem najboljšem prepričanju. Število naših slovenskih volilcev v tem razredu je toliko, da bi njihova udeležba mogla biti odločilna za zmago ene ali druge opozicijske stranke.

Politično društvo „Edinost“.

Izid mestnih volitev v IV. razredu.

Včeraj smo poročali o izidu mestnih volitev v IV. razredu, rekši da je od 2500 vpisanih volilcev v tem razredu, glasovalo njih 1480

Mestnimi zastopniki so bili izvoljeni nastopni kandidati „Patrie“:

	glasovi
Dr. Daurant Hektor	s 1752 (nov)
Berlam Rudigier	„ 1745 (doslej)
Baschiera Rudolf	s 1733 (1998*)
Lucatelli Karmel	„ 1730 (nov)
Zanuttig Jakob	„ 1730 (1991)
Comel Herman	„ 1726 (1984)
Dr. Sandrinelli pl. S.	„ 1721 (2041)
Dr. Mrach Karol	„ 1718 (nov)
Cumar Jakob	„ 1701 (1952)
Bernardino Lorenc	„ 1695 (1936)
Dr. Spadoni Ernest	„ 1691 (1819)
Dr. Venezian Feliks	„ 1479 (1736)

Ako primerjamo vdeležbo na obeh prejšnjih mestnih volitvah leta 1900 in 1903, dobimo nastopne številke:

	1906	1903	1900
Volilec v IV. razredu	2511	2631	1997
Oddani glasov	1840	2180	1064
Volilna vdeležba v odstotkih	73,28%	82,85%	53,28%

Iz teh števil je razvidno, da je bila letos v kljub vsem pozivom gospodujoče stranke vdeležba precej manjša nego zadnjič in simptomatično je, da je vodja stranke, dr. Venezian, dobil najmanj glasov, okoli 300 manje, nego dr. Daurant, ki jih je dobil največ in še vedno preko 200 manje, nego dr. Spadoni, ki je Venezianu po številu glasov najbližji.

*) Naznačeno število v oklepkih pomenja število glasov, ki jih je dotičnik dobil na mestnih volitvah leta 1903.

Gotov zaslužek. Prejeli smo: Je ljudij med našinci, ki radi ugibljejo, koliko neki dobiva ta in oni agitator za časa volilnih borb. Ker je v Trstu ravno sedaj volilna agitacija v polnem razvoju, mislim, da bo dobro, ako našincem povem malo — resnice, kar se tiče „dobičkov“, ki jih imajo naši slovenski agitatorji. Bogati narodi in tudi bogate vladajoče stranke res trosijo tisoče in tudi stotisoče za volilne agitacije, toda naša stranka tu v Trstu troši — ker nima — take malenkosti, da ni vredno niti omenjati svot, ki jih izdaja agitatorjem za neizogibne faktične troške. Za izgled, naj povem le en slučaj: Ob hudi zimi (bilo je devet stopinj pod ničlo) sem bil o neki volitvi najel 50 mož, ki so delali vso noč na planem, a prišli so za to po cele 3 kronice odškodnine! Ako pomislite, da so morali po večkrat v kavaru ali gostilno, da si ogrejejo otrple ude, boste verjeli, da jim je ostalo presneto malo od prejete svote. Seveda, poreče morda kdo: Koliko si pa ti prejel — tega ne poveš! Evo me: jaz sem prejel cele 4 kronice, a zapravl sem tri! To so fakta, ki govorijo, da mi slovenski agitatorji ne delamo z denarjem in za denar, ampak iz prepričanja in v navdušenju za našo stvar.

Tudi sedaj čujem tu pa tam, kako ta in oni, ki meri naše razmere z vatlom naših nasprotnikov, radovedno pravi: „Sedaj se bo pa dalo kaj zaslužiti!“

Da, zadovoljim radovedneže, naj povem, da sem do danes, ob sedanji vol. agitaciji zaslužil to le: Na enem shodu mi je na nepojasnen način zmanjkalo 16 kron, ki niti niso bile moje, in sem jih moral povrniti — na drugem sem pa izgubil dežnik, vreden 5 kronic! Ako vračunate še, kar sem na omenjenih shodih potrošil, imate račun „prebitka“ v znesku 23 kronic!!

Mi nimamo kapitalistov, ki bi žrtvovali za take narodne potrebe. Naši voditelji imajo polne roke dela, a da bi oni vrhu truda še trošili na debelo, v tem jim ne preostaja, ker morajo delati tudi oni, da preživljajo sebe in svoje rodbine.

Da se naša stvar vendar giblje in napreduje, na tem se imamo zahvaliti požrtvovalnosti vseh naših slojev, osobito pa vodstvu in narodnim delavcem. Dokler bo vladala med nami sedanja požrtvovalnost in pravo narodoljubje, se moremo nadejati, da bo naša narodna stvar vspevala, ali o zasluhkih lahko popolnoma molčimo, ker ni straha, da bi kdo izmed nas obogatel na narodnem delu! V nadi, da bo s tem pojasnilom vstreženo vsem radovednežem beležim udani

Narodni agitator.

O razvoju pravic slov. jezika na uradih in sodiščih od početka sem je predaval odvetniški kandidat, dr. Anton Bo-

žič, v Celju po inicijativi društva slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju. Govornik se je o tem nekoliko dotaknil slovenske zgodovine. Dokazoval je, da je za časa vojvod bil slovenski jezik državni jezik v slovenskih pokrajinah, kar priča obred umeščenja vojvod na Gosposvetskem polju na Koroškem. V srednjem veku je bil notranji uradni jezik nemški, občevalni zunanjji slovenski. — Predavatelj je seznanil navzoče z raznimi cesarskimi in ministerskimi naredbami iz dobe cesarja Ferdinanda V. (l. 1555.) Jožefa II. in Franca I., ki so omejevale rabo slovenščine, potem Ferdinanda in Franca Jožefa I., pod katerim je prvi prišel slovenski jezik do enakopravnosti na sodiščih, v uradih in šolah (večinoma pač na papirju!) Posebno pozornost je obudila ministerijalna naredba od l. 1862, ki se je še trdovratno oklepajo nekateri nam Slovincem sovražni sodniki, in ki določa, da se sme zasliševati in sestavljati zapisnike v slovenskem jeziku na sodiščih in uradih samo s tistimi strankami ki niso zmožne drugega deželnega jezika. To naredbo spopolnjujejo, oziroma razveljavljajo in dajejo slovenskemu jeziku več pravic, poznejše naredbe od 20. oktobra 1866. 5. septembra 1867. posebno pa ministra Pražaka od 18. aprila 1882. vsled katere se morajo na sodiščih in uradih sestavljati zapisniki s strankami v tistem jeziku ki se ga hoče stranka poslužiti, to je: v njenem občevalnem, odnosno materinem jeziku. Vkljub tej naredbi pa nemški birokratizem vseskozi ovira slovensko uradovanje, tako, da ne dobivamo slovenskih sodb od višjega sodišča v Gradcu, ter od najvišjega sodnega dvora in državnega sodišča. Slovenci moramo stremeti po lastnem višjem sodišču, potem bi bilo možno odstraniti ovire, ki se delajo slovenskemu uradovanju, potem bi dobili več slovenščine zmožnih sodnikov tudi na višja mesta, pri najvišjem sodnemudvoru in državnem sodišču, potem šele bi prišel slovenski jezik do svoje popolne veljave.

Župniški izpit so položili ordinarijatu v Trstu od dne 6. do 8. marca t-le svečeniški tržaško-koperske škofije: Josip Vrbka, sedaj župeupravitelj v Lanišću; Ivan Janossevich, kooperator župnije sv. Antona v Trstu, Rudolf Valensitz, kooperator in upravitelj cerkve-podružnice sv. Vincenca v Trstu; Hugo Masten, kapelan in katehet javne šole v kapelaniji sv. Karla Boromejskega v Trstu.

V Ljubljano! Na shodu, ki ga je minolo nedeljo sklicalo politično društvo „Edinost“ v prostore gostilne „Pri novem stoletju“ („na hribu“ pri sv. Alojzu), je prišla poleg lepega števila narodnih volilcev tudi peščica onih mož, ki delajo narodni stranki zgago ob vsakih volitvah.

Najbolj se je ponašal Jože Marc. Ta mož je, ko je vse ploskalo in napijalo gosp. dru. Rybárju, zakričal parkrat: A Lubiana, a Lubiana! Potem, ko ga je neko človeče, ki nam je tudi dobro poznano in s katerim obracunamo ob drugi priliki, reklo, naj nastopi proti narodnim govornikom, je Marc rekel: „Mi andaria fra sta ščavaria — ma la legge no permeti“. (Jaz bi šel med to ščavarijo, ako bi zakon tega ne branil!) Gospod Marc! Za danes ostajamo le pri tem, da vam svetujemo, da drugikrat, ko bo kak volilni shod, ostanete lepo doma in da si, če vam bo postajalo prevroče, stavite mokre obkladke na glavo. Ako vas bo pa mikalo še kedaj nastopati proti nam, vašim bratom po krvi, na tak sramoten način, hočemo poskrbeti mi za — obkladke!

Ako vam ne ugaja naš kandidat in ako niste vi zmožni govoriti dostojno, kakor se spodobi pametnemu možu, in ako nimate med svojimi somišljeniki nobenega človeka, ki bi znal spregovoriti par pametnih besedi, naprosite Mauronerja, ali kako drugo „kapaciteto“, da vas reši blamaž, kakoršnjih ste si vi nakopal že mnogokrat! V Ljubljano pa nas vi ne boste pošiljal in tudi „ščavarijo“ pustite doma, ali pa jo nesite Mauronerjevim — pujskom, drugače vam bomo morali povedati, kam prav zaprav spadajo oni, ki so zatajili svoj narod, svoj jezik, kakor tudi oni, ki se prodajajo tujcu ter s tem kopljejo jama svojim rojakom in samim sebi!

Za danes ostajamo pri tem, da priporočamo Jožetu, naj bo že vendar pameten, ako noče, da bomo govorili bolj jasno in bolj odločno!

Brejski.

Mesto dnevničarja z dnevniko 2 K 60 stot. je razpisano na računskem oddelku tukajšnjega višega deželnega sodišča. Prošnje do 24. marca predsedništvu tega višega deželnega sodišča.

Mesto sodnijskega tajnika je razpisano na tukajšnjem c. kr. deželnem sodišču, eventualno kake drugo mesto v VIII. plač. razredu, ki bi se izpraznilo tem povodom. Prosnje do 20. marca predsedništvu tega sodišča.

Predsednikom celovškega deželnega sodišča bo imenovan sekcijski svetovalec v pravosodnem ministerstvu, dr. Alfred vitez Schmid.

Kri našo hočemo — našega jezika pa nočemo! V „Domovini“ čitamo, da je c. kr. okrajno glavarstvo v Ptuj dostavilo pozive na nabor nekaterim fantom v slovenskem jeziku, drugim pa v nemškem. Fantje pa niso hoteli vsprejeti nemških pozivov in so prosili slovenskih. Ali čujte! Čez nekoliko dni so orožniki dostavili fantom iste nemške pozive. To je bila seveda sila, ki se jej fantje niso upali upreti. „Domovina“ pravi: „Da smo bližje turški meji, bi se temu ne čudili“. Mi pa pravimo, da je pri nas v marsičem še slabše, nego na Turškem, ker marsikaj kričnega, kar se dogaja pri nas, se na Turškem — ne dogaja!

Politična organizacija Slovencev in Hrvatov v Ameriki. „Hrvatska zastava“ v Chicagu javlja, da so Hrvati in Slovenci v Calumetu osnovali političen klub. Hrvati in Slovenci v Calumetu, ki od nekdanj s skupnimi silami delajo za skupni napredek, so uvideli, da jim poleg narodnega, kulturnega in gospodarskega napredka, manjka še nekaj važnega, zelo važnega, — da jim ne dostajajo politične organizacije. Uvideli so, da se morajo — ako hočemo v javnih lokalnih razmerah in sploh v ameriskem javnem življenju igrati tisto ulogo, ki jim pripada po njihovem številu — politično organizirati in organizirani pokazati drugim narodom, da morajo tudi njihovi računati v javnem življenju.

Romunski kraljevski par v Opatiji. Kakor javljajo iz Opatije, pride romunska kraljevska dvojica tjakaj dne 17. t. m.

Vojne ladije za Romunijo. Doznajamo, da je romunska vlada naročila v tukajšnji ladijedelnici sv. Marka 6 monitorjev za plovbo po Donavi. Ladije bodo dolge po 64 metrov, 12 široke in 2 m visoke.

Električno razsvetljavo dobe v Radovljici. Industrialec Dermić je kupil več posestvo ob Savi, kjer zgradi moderno električno napravo za svoje podjetje, od koder bo lahko oddajal elektriko v Radovljico.

V peči je zgorela v občini Vjelič pri Spielfeldu na Štajerskem kmetica Golob. Pekla je ravno kruh. Deklo je poslala na polje. Ko se je dekla vrnila, ni mogla odpreti vrat. S pomočjo lhalca jih je s silo odprla ter našla v peči ležati gospodinj, že vso sežgano. Najbrž se jej je zmešalo.

Tržaška statistika. V tednu med 4. in 10. marcem se je poročilo 5 parov. Rodilo se je 128 otrok, 65 moških in 63 ženskih (od teh jih je bilo 14 nezakonskih). — Umrla je 112 oseb, 66 moških in 46 ženskih.

Volilno posvetovanje. Podpisani uljudno vabi vse ude in udinje „Del. podp. društva“ na običajno posvetovanje radi sestave novega odbora. Posvetovanje se bo vršilo prihodnjo nedeljo dne 18. t. m. ob 4. uri in pol v društvenih prostorih.

Smrt na ulici. Sinoči okoli 7. ure in pol je bil zdravnik se zdravniške postaje pozvan na pomoč k nekemu človeku, ki da je bil ponesrečen na širini Santorio Santorio. Prisedsi na označeno mesto, je zdravnik našel med gručo ljudi ležečega na tleh nekega približno 60-letnega moža. Preiskavši ga natančneje, je zdravnik konstatoval, da ima nesrečni mož razbito lobanjo in da je že mrtev. Okolostojeci ljudje so pa povedali, da je nesrečni mož, prisedsi iz krčme „Ai tre pompieri“, ki se nahaja tam blizu, pal na tla in tam obledel. Truplo nesrečnega je bilo preneseno v mrtvašnico pri sv. Justu. Ime pokojnika nam ni znano.

Koledar in vreme. Danes: Longin, mučenec; Velislav, istana. — Jutri: Cirjak, mučenec; Zarijo; Ljubislava. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 11° Celsius. — Vreme včeraj: lepo.

Društvene vesti in zabave.

Planinski pevski odsek! Danes v četrtek dne 15. t. m. točno ob 9. uri pevski vaja. Pevski red: Narodne pesmi. Ob enem se javlja planincem zadnjega izleta v Mackolje, da je del fotografskih slik izgotovljen. Slike videti se bodo planinskih alpeur-fotografih.

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojani uljudno naznanja, da se plesne vaje pod spretim vodstvom prof. Umeka, vsak četrtek točno ob 8. uri zvečer nadaljujejo. Podučuje se novince ter obilo novih plesov.

Družba sv. Cirila in Metodija v Ljubljani je sklenila s tvrdko Adolf in Aleksander Jacobi na Dunaju (VIII. Piastengasse 17) jako ugodno pogodbo glede izdelovanja, zalaganja in razprodaje svalčnih papirčkov in ovitkov, kakor tudi cevč. Ker bo ta tvrdka, ki je ena izmed prvih te vrste, izdelovala le dobro konkurenčno blago in bo izdatno prispevala od razprodanega blaga naši družbi, vabimo vse c. kadilce, naj zahtevajo odslej povsodi le to blago, ki je naši družbi v korist, ter rabijo le družbine svalčne papirčke in smodnine cevč. Blago se naroča pod zgoraj navedenim naslovom direktno na Dunaju. Navedena tvrdka je pred kratkim plačala družbi za začetek dosti znaten prispevek 200 K.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metodija.

Dramatično društvo ne priredi v nedeljo, dne 18. t. m. nikake predstave, ker se bo istega dne v okolici vršilo več volilnih shodov.

Društvo „Narodni dom“ v Trstu naznanja, da je večja dvorana „Narod. doma“ oddana za sledeče dneve: 17. t. m. bo predstava in ples vojaških častnikov.

Posebno se pa opozarja sl. občinstvo, da bo v nedeljo 1. aprila umetniški koncert slav. slovenskega virtuozu Ondrička. Vsopred in podrobnosti tega koncerta se objavijo svoječasno.

Glasbeno-dramatično društvo v Voloskem priredi v nedeljo dne 18. marca v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Voloskem svojo šesto predstavo: „Umišljeni boleznik“ (reprima). Začetek ob 8. in pol uri zvečer. Med prvim in drugim dejanjem bo udarjal tamburaški klub.

„Arimatejsko društvo“ na Proseku bo imelo dne 18. t. m. ob 1. uri popoldne svoj občni zbor v dvorani gostilne g. Starca na Proseku. Dnevni red: poročilo tajnika, poročilo blagajnika, razni nasveti, volitev odbora.

Razne vesti.

*** Srbska himna.** Pesem, ki jo je vsprejelo srbsko ministerstvo za srbsko narodno himno, se glasi: „Bože na polje — zemlje ove — vaskrsa zlatnim suncem sjaj! — Po bedu, vence — slave nove — kralju i rodu srbskom daj! — — — Verom otaca — što slobodu — preliše kralju, daruj nas: — da nam u svetu — i u rodu — ostane svetlih dela glas! — — — Ko šarna svetlost — duge pune — što s neba goni crni mrak, — nek dragi kamen — srbske krune — spasenja srpskog bude znak! — — — Nek beli oro — prene, sine — i nove slave da nam plod. — S Avale plave — nek se vine — jedinstvom svetim spasi rod!“ Natečaj za komponiranje te himne je razpisan do 15. junija t. l. Prva nagrada znaša 1000 dinarov, druga pa 300. Konkurrirati smejo poleg srbskih tudi drugi slovanski skladatelji.

*** Nov lek proti raku.** Iz Ženeve poročajo, da je tamošnji zdravnik dr. Bodier priobčil akademiji znanosti v Parizu, da je iznašel novo sredstvo za zdravljenje raka brez seruma. Na živalih poskušani eksperimenti so dobro vspeli. Dr. Bodier hoče sedaj poskusiti svoje sredstvo na ljudeh.

*** Kolikokrat je treba natisniti oglas?** Na to vprašanje so odgovarjali že mnogo in nedavno temu je odgovoril tajnik trgovske zbornice v Erfurtu na nekem svojem predavanju nastopno: „Najmanj sedemkrat! Prvi oglas se prezira, drugega se opazja, tretjega se prečita, ali se o tem ničesar ne razmišlja, pri petem se človek razgovarja s svojo ženo, pri šestem bi rad poskušal, a pri sedmem — kupuje!“

*** Svobodno vseučilišče** nameravajo ustanoviti v Petrogradu, ako dobe vladno dovoljenje. Oglašeni je že 23 lektorjev-matematikov, 15 prirodoslovcev, 12 pravnikov in 14 romanistov.

*** Velika poplava na Nizozemskem in v Belgiji.** Glasom vesti iz Nizozemske in Belgije je vsled velikega viharja morje poplavlilo več obmorskih mest, tako Amsterdam, Ostende in Antwerpen. — Škoda je ogromna.

*** Dunajski mestni svet** je dovolil 10.000 kron za rodbine v Courrieresu ponesrečenih delavcev.

Brzjavne vesti.

Štrajk stavčev v Lvovu. LVOV 14. Štrajku pomožnih delavcev v tukajšnjih tiskarnah so se pridružili tudi stavci. Časopisi niso izšli.

Novo srbsko ministerstvo. BELIGRAD 14. Novo ministerstvo je sestavljeno nastopno: General Gruič predsedstvo in vojno, polkovnik Antonić vnanje stvari, Pavičević notranje stvari, Ljubić Stojanović bogočastje, Počić pravosodje, Drašković poljedelstvo, Todorović javna dela in začasno finance.

Velika nesreča v Courrieresu na Francoskem.

LILLE 14. Nemški rudarji so po grebu zopet pričeli svoja rešilna dela ter so izrekli več mrličev, ki se jih je zamoglo agnoscirati.

LILLE 14. Med delavci se je pričelo opazati neko razburjenost, ki polagoma nara-

šča in je naperjena na razne koncesije. Delavci zahtevajo 10 odstotno povišanje plače. Rudarji v Ostricourtu so sklenili, da prično štrajkati.

LENS 14. V Courrieresu, Dourgesu in Ostricourtu so rudarji pričeli štrajkati; zahtevajo povišanje plače.

Ogrska kriza. ZILAH 14. Municipalna skupščina Zilahijske županije je z veliko večino vsprejela predlog, da izroči dobrovoljno vplačane davke in da odveže uradnike dolžnosti pasivne rezistence.

Fran Košut. BUDIMPEŠTA 14. — Bolezen Frana Košuta se je od včeraj obrnila nekoliko na slabše.

Konferenca v Algesirasu. ALGESIRAS 14. (Agence Havas). Redakcijski odbor je imel danes sejo, da pojasni maročanskim delegatom policijsko vprašanje. Maročanci so prigovarjali skoraj vsaki točki.

ALGECIRAS 14. (Agence Havas). Seje konference bodo toliko časa prekinjene, dokler se ne pripravi sporazum.

ALGESIRAS 14. Seja komisije, ki se je vršila danes popoldne, se je bavila z policijskim vprašanjem, ne da bi se bilo prišlo do sporazuma glede organizacije.

Inventarizacija na Francoskem. LUNEVILLE 14. Poročnik Rezen 9. dragonskega polka se je včeraj branil odpustiti vojake na cerkveno inventarizacijo.

Vihar na angleških obalah. Mnogo ladij se potopilo.

LONDON 14. Vihar zadnjih dni je po vseh krajih Angležke provzročil ogromno škodo. Na obalah se je razbilo več ladij in mnogo ljudi je našlo smrt v valovih. V več mestih so bile poškodovane oziroma porušene zgrade. Tudi v Severnem morju se je potopilo mnogo ladij.

Vojna ladija „Panther“. DUNAJ 14. Glasom brzjavne poročila je vojna ladija „Panther“ predvčeršnjim dospela v Svatov.

† Slavist Drinov. PETROGRAD 11. Znani slavist Marijan Drinov, bivši bolgarski naučni minister, je včeraj v Harkovu umrl.

Velikanski vulkaničen izbruh. NEW-YORK 14. Iz Honolulu dospeli parnik „Sierra“ poroča, da je na otoku Savaii velikanski vulkaničen izbruh. Tri vasi so zginele s zemeljskega površja. Reka lave, široka tri angleške milje teče proti morju. Vlada je najela parnike, da odpeljejo žene in otroke v varne kraje.

Francoski ministerstvu na posvetovanju. PARIZ 14. (Agence Havas). V palači Elysee se je danes vršil ministerski svet. Ministerski predsednik Sarrien je prečital izjavo, ki jo danes priobči parlamentu. Bourgeois je poročal o stanju konference v Algeirasu.

Dogodki na Ruskem.

PETROGRAD 14. Poveljnik orožniškega zbora je včeraj odredil, da imajo poštne vlake spremljati železniški orožniki. V Tver je včeraj dospelo povelje, da naj se tamošnji dragonski polk s topništvom vred odpošlje v Mosko.

MOSKVA 14. (Petrogr. brz. agentura). Zaradi nemirnega razpoloženja med železniškimi uslužbenci stražijo Nikolajev kolodvor vojaki.

Trgovina. Borzna poročila dne 14. marca. Tržaška borza. Napoleoni K 19.12—19.15, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.60—240.80, Francija K 95.70—95.85, Italija K 95.65—95.80, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.50—117.65, nemški bankovci K — (Dalje na IV. strani.)

Hranilno in posoj. društvo v Nabrežini registrirano zadruga s omejeno zavezo

Vabilo na **redni občni zbor**

ki se bo vršil v nedeljo, 25. marca ob 3. uri pop. v občinski pisarni.

DNEVNI RED:
1.) Polaganje letnega računa za leto 1905.
2.) Poročilo kontrolnega odseka.
3.) Odobrenje računa.
4.) Volitev 3 udov v kontrolni odsek za leto 1906.
5.) Razni nasveti in predlogi ter poročila o izvršeni reviziji po „Zvezinem“ revizorju v Celju.
K obilni udeležbi vabi najuljudnejše **Načelnstvo.**

Br 964

Oglas!

Daje se na obće znanje, da će se dne 20. marca 1906 od 10. do 12 sati prije podne obdržavati u ovom obć uredu usmena javna dražba preko davanja u zakup zidarskih i radničkih radnja kod gradnje nove crkve u Sočergi. Isključna ejena jest 6165-23 K.

Svaki natjecatelj imade prije početka položiti vadium od 5% od isključne ejene, koga dostalac na 10% od zakupne svote u ime jamčevine doplatiti imade.

Uvjeti dražbe kao naert i troškovnik mogu se uvidjeti kod ovoga glavarstva za vrieme uredovnih sati.

Glavarstvo općine Buzet dne 12./III. 1906 Načelnik: **A. Klarić, m. p.**

Tovarna pohlštva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. R (lastna hiša).
ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franke

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)
tovarna pohlštva s strojevnim obratom
priporoča slavnemu občinstvu svojo
zalogo pohlštva
prej **ANTON ČERNIGOJ**
via dei Rettori št. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hili Mareani
Največja tovarna pohlštva primorske dežele.
Pohlštvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo in lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.
Vsaka konkurencija je izključena. Album pohlštva pošlja se brezplačno.
Prodaja se tudi na mesečne obroke.
Zastopstva v: **TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).**

Serravallo-vo železnato kina vino
za bolehe otroke in rekonvalescente.
Provzroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.
Priporočeno od najslovejših zdravnikov v vseh slucajih, kadar je treba se po boleznii ojačiti.
Odkrivanje o 16 kalajnam na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi spricavali.
I. SERRAVALLO
= Trst. =

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja slovenskega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt s zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.383 K, izplačane odškodnine: 82.737.153/57 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vseskozi slovensko-narodno upravo.

Van pojava daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodarskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obnovenjske namene.

avstrijska e-notna renta K 99.65—99.95, ogrska krona K 94.90—95.20, italijanska renta K 124.—126.—, kreditne akcije K 670.50—672.50, državne železnice K 673.25—675.25, Lombardi K 331.75—335.75, Kredit K 496.—do 483.—, Bodenkredit 1880 K 302.—310.—, Bodenkredit 1889 K 302.—310.—, Turške K 149.—do 141.—, Srbske — do —		
Dunajska borza ob 2. pop.	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.15	101.—
„srebru“	101.05	101.—
Avstrijska renta v zlatu	117.90	118.—
„v kronah“	99.80	99.80
Avstr. investicijska renta 3 1/2 %	91.95	91.95
Ogrska renta v zlatu 4 %	113.15	113.05
„kronah 4 %“	95.10	94.95
„3 1/2 %“	85.9	85.95
Akcije nacionalne banke	1635.—	1635.—
Kreditne akcije	670.75	670.75
London, 10 Lstr.	240.52	240.50
100 državnih mark	117.56	117.45
20 mark	23.49	23.49
20 frankov	19.14	19.13
100 ital. lir	95.65	95.65
Cesarski cekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep). — Francoska renta 99.82, italijanska renta 105.15, španski exterior 95.05, akcije otomanske banke 645.—, Menjice na London 251.35.

Pariz. (Sklep). Avstrijske državne železnice 711.—, Lombardi —, unificirana turška renta 95.25, avstrijska zlata renta 100.20, ogrska 4%, zlata renta 95.20, Länderbank 488.—, turške srečke 143.75, parizka banka 15.68, italijanske meridi-onalne akcije —, akcije Rio Tinto 16.99, Trdna.

London. (Sklep). Konsolidirani dolg 90 1/2 %, srebru 29 1/2 %, Lombardi 5 1/2 %, španska renta 94 1/2 %, italijanska renta 104 1/2 %, tržni diskont 3 1/2 %, menjice na Dunaju —, Mirna.

Tržna poročila 14. marca.

Budimpešta. Pšenica za april K 16.64 do K 16.66, rž za april K 13.66 do 13.68, oves za april od K 15.80 do 15.82, koruza za maj K 13.70 do K 13.80.

Pšenica: ponudbe dobre, povprešne srednje, tendence vzdržane. — Prodaja 26.000 meterskih stotov, za 5 stotink višje. — Druga žita nespremenjena. Vreme: nestanovitno.

New-York. (Otvorjenje). Kava Rio za bodoče dobave. Stalno, nespremenjeno, do 5 stotink znižanja. Prodaja 1000 vreč.

Havre. (Sklep). Kava Santos good average za tekoči mesec 47.75, za maj 48.—, Mirno.

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2 %, Sh. Slabotno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.50, za april 15.50, za maj-junij 15.75, za maj-avgust 15.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 24.10, za april 23.95, za maj-junij 23.90, za maj-avgust 23.65 (mirno). — Moka za tekoči mesec 30.60, za april 30.70, za maj-junij 30.80, maj-avgust 30.75 (mirno). — Repično olje za tekoči mesec 56.25, za april 56.50, za maj-avgust 59.—, za sept.-dec. 58.50 (trdno). — Spirit za tekoči mesec 39 1/2 %, za april 39.—, za maj-avgust 39.—, za sept.-dec. 35 1/2 %, (mirno). — Sladkor surov 88° usn nov 21 1/2 %, (mirno), bel za tekoči mesec 25 1/2 %, za april 25 1/2 %, za maj-avgust 26 1/2 %, za oktober-januar 27.—, (stalno), rafiniran 50.—56.50. — Vreme: dež.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Urar Giov. Pliska, Corso št. 13, izvrši vsakoraj popravilo kakoršne si bodi ure. Cene nizke. Prodaja vsakovrstne ure. (262)

Postelja se odda takoj poštenemu mladeniču. Ulica Farneto št. 42, IV. nad., vrata šte. 16 (284)

V najem se odda stanovanje — dve sobi, soba in kuhinja — Rocol. Naslov pove „Edinosti“. (293)

Trgovska tvrdka v Belemgradu išče v nemškem in francoskem jeziku. Zahteva popolno poznanje srbskega in ako možno tudi bolgarskega jezika. Ponudbe je poslati „Inseratnemu oddelku“ „Edinosti“ pod „Beligrad“.

Prevodi vsakojakih spisov ali tiskovin iz nemškega ali italijanskega na slovenski jezik in iz slovenskega ali nemškega na italijanski jezik se oskrbujejo. Točnost in natančnost. Naslov pove „Inseratni oddelku“ „Edinosti“.

Družina srednjega stanu, broječa 3 osebe, išče malo stanovanje: sobo, sobico, kuhinjo, vodo, plin, v bližini glavne pošte. Pisemne ponudbe „Inseratnemu oddelku“ „Edinosti“ pod „Družina 565“. (565)

Male hiše so na prodaj. Naslov: Gostilna Trošt (nad rojansko cerkvijo).

C. kr. priv.

Riunione Adriatica di Sicurtà

Glavnica in rezervni zakladi društva glasom bilance 31. decembra 1904.

Zadružna glavnica (od kojih vplačano K 3.200.000)	K 8.000.000
Rezervni zakladi dobičkov	7.499.015
zaklad proti vpadanju vrednosti javnih efektov	4.144.154
Rezervni zaklad premij za zavarovanja	83.152.182
Zavarovanja na življenje v veljavi 31. decembra 1904	295.436.382
Izplačane škode v vseh oddelkih od ustanovitve društva (1838—1904)	512.251.551

Društvo sprejema po jako ugodnih pogojih zavarovanja proti požaru, streli, škodi vsled razstrelb olomu kakor tudi prevozov po suhem in m. rju; sklepa pogodbe za zavarovanje življenja po raznovrstnih kombinacijah, za glavnice, rente plačljive za življenja ali po smrti zavarovanca, doto otrokom itd.

5 kron in več zaslužka na dan!

Iščejo se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih prirosto hitro delo vse leto doma. — Ni treba znati ničesar. — Družba pletilnih strojev za domače delavce — **Thomas H. Whittick & Co.** PRAGA, Petrske námesti 7-156 — TRST, ulica Campanile 13-15.

Pozor! — Važno za vsakega brez izjeme.

Opozarja se vse one osebe, koje si nameravajo vkupiti za jesen in zimo obleko za moške in dečke, povrsnike, hlače od volne ali bombaža ter delavske hlače I. vrste, naj izvolijo obiskati velikansko zalogo v dobroznani

prodajalnici izgotovljenih oblek v ul. Arcata I.

VIKTOR PISKUR.

Velik izbor in popolnoma konkurenčne cene.

Bogata zaloga tu- in inozemskega blaga, barvanega in črnega in zadnje novosti.

POSEBNOST: obleke za zaročence.

Vzorci se pošiljajo brezplačno in franko. Sprejemajo se naročbe za obleke.

Vsemu za umetnost se zanimajočemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem v poletnem salonu restavracije Pilsen v Trstu, ulica Torrente št. 12 **otvoril razstavo briljantnega slikarstva**

Razstava zastopa iz Berlina izhajajočo

pozornost zbujačo iznajdbo

na polju slikanja na blago, žamet, svilo, sukno, platno, les, steklo, ilovico, usnje itd. in je tako čudovitega učinka in lepih efektov, kakor jih more proizvesti samo briljantno slikanje. Ta iznajdba ki obenem tudi popolnoma nadomešča vezilno slikanje, aplikacijo in otvarja damam doela novo torišče ročnih del najodličnejše baže, ki se lahko nauči brez vsakega prejšnjega znanja, da more vsaka dama že v najkrajšem času si najlepše stvari brez nabave strojev napravljati sama.

Razstava bo samo kratek čas odprta od 9. dop. do 6. pop.

Vstopnina 20 nvč.

Obilnega obiska prosi uljudno z odličnim spoštovanjem **EDVARD UBACH.**

Prvo primorsko podjetje za prevažanje pohištva in spedijsko podjetje RUDOLF EXNER - TRST

Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefona št. 847

Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

Edini tržaški zavod za „VACUM-CLEANER“.

ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH

Točna postrežba in nizke cene.

F. Pertot urar

TRST - ul. Poste nove št. 9

priporoča velik izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavenes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

V gostilni „All' Aurora“

TRST — ulica Torrente

koncertuje vsaki večer

Žensko tamburaško društvo

v hrvatskih narodnih nošah

Vstopnina prosta. Postrežba točna

Cene zmerne.

ANTON SKERL

mehanik, zaprivožen zvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11 - Trst

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Pach“

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, luči in prodaja gramofonov, zono fonov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd. Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.

TELEFON št. 1734

Velika zaloga APNENEGA KARBIDA

prve vrste

po K 26 za 100 kg čiste teže, prosto vozarine za Istro in Goriško pri

Paolo Patrizi

TRST — ulica S. Lazzaro št. 9 — TRST

Patentovani divan-postelja Mahnich

odlikovan v Florenciji 1905 se zlato kolajno in nagrado.

je edini divan, ki služi ob jednem tudi za posteljo se žimnico in podzglavjem in neobhodno potreben onim, družinam, ki imajo malo stanovanje.

Plačevanje na obroke.

Anton Mahnich, ul. Sv. Ivana 10

OGLAS.

V bogatej zalogi pohištva **Em. Ehrenfreund**

(prej Jesl)

ulica Nuova 24 (prillice)

daja novo in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

Ces. in kr. priv.

Avstrijski kreditni zavod

za trgovino in obrt

Popolnoma vplačana glavnica: 100 milijonov K

Reserve 42 milijonov K.

TRŽAŠKA FILIJALKA

se bavi

z vsemi bančnimi operacijami, z računi na bančen žiro in s tekočimi rač. i.

HRANILNE VLOŽNE KNJIŽICE

s 3 1/2 %

obrestni in rentni davek na breme zavoda.

Pohrana in uprava vrednot.

Zavarovanje vrednostnih papirjev

proti izgubam na zrebanju.

Kupo-prodaja vrednot, diviz in denarja.

V prostorih zavoda se izplačujejo na pogled

Menjične vrednote

italijanske banke (Banca d' Italia) in sicilijanske banke (Banco di Sicilia)

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19 — v Medjačovi hiši v pritličju — Dunajska cesta št. 19

sprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih posloplj, premečnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbam in
3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji za življenje in nezgode.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer se ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Edina domača zavarovalnica! Svoji k svojim!

Glavno poverjenišstvo za Trst, Goriško in Istro pri g. Drag. Starc v Trstu ul. Valdirivo 16.